

Nő- és családvédelmi tanácsadó Kisteleken

Új tábla került fel mostanában a kisteleki központi orvosi rendelő ajtajára, ezzel a felirattal: „Nő- és családvédelmi tanácsadó”. Dr. Csonka István nőgyógyász főorvos mondotta el az új intézmény célját.

Az ismeretterjesztés, a felvilágosítás eszközeivel akarjuk felvenni a harcot az általános abortusz szemlélettel szemben,

mely kialakult a lakosság körében az utóbbi évek során. Sajnos, köztudomásúvá vált, hogy megyénkben — így a szegedi járásban is — országos viszonylatban kiemelkedő a művi abortuszok száma. Nagyon sokan már csak akkor keresik fel az orvost, amikor a nem kívánt terhességet csak beavatko-

zással lehet megszüntetni.

Pedig a nem kívánt terhesség megelőzésére számos eszköz áll rendelkezésre.

Tanácsadónk azt kívánja elérni, hogy felvilágosítsa a nőket; ismerje meg a nem kívánt terhesség megelőzésének különféle lehetőségeit. A tanácsadó foglalkozik a házassulandó fiatalok családtervezési problémáival, a házassélethez zavaró kóros panaszok okainak felderítésével.

Munkája kiterjed a növekedés valamennyi területére.

Számos családban viszont hiányzik a gyermekáldás, s e témában is segítséget ad a tanácsadó az anyáknak.

Balán Miklós

Vb-ülés Zákányszéken

A szegedi járási tanács végrehajtó bizottsága ma délelőtt ülést tart Szegeden, délután pedig Zákányszéken a községi tanács munkájának értékelésével folytatódik a vb-ülés.

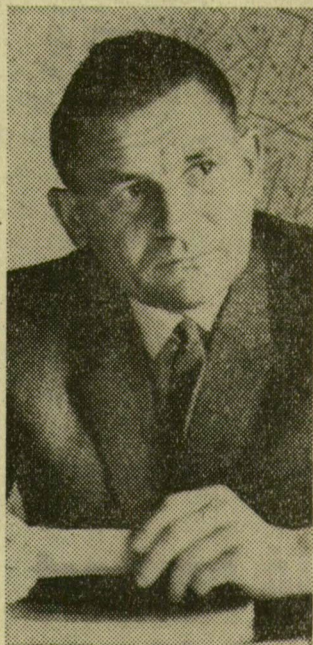
A tanácskozássra a járási tanács vb szakigazgatási szerveinek vezetőit, Deszk, Forráskút, Kistelek, Mórahalom és Sövényháza tanácsai vezetőit is meghívták.

Zákányszéken 1965-ben tartottak hasonló jellegű vizsgálatot, s az eltelt időben lelkiismeretes, jó munkáról adott bizonyosságot a községi vezetés. A járási tanács vb nemcsak a tanács munkát, de a község gazdasági, kulturális eredményeit és problémáit is megvitatták.

A Szegedtől távolosó homoki világban 1961 februárjában öt termelőszövetkezeti csoport alakult. Az azóta eltelt időben négy tszcs egyesült, létrejött a Május 1., s mellette a Homokkultúra Tszcs jelenti a község lakosságának a gazdasági alapját. Szép fejlődésről adhatnak ma számot, s egyben kijelölik a további utat is, amelyhez a járási tanács vb segítségét is kéri.

Dr. Ábrahám Antal, a járási tanács vb-elnökhelyettese

Közművelés, községfejlesztés

Dr. Ábrahám Antal

A szegedi járási tanács végrehajtó bizottságában dr. Ábrahám Antal vb elnökhelyettes az első számú gazdasági közművelésnek, a községfejlesztésnek, az egészségügynek és a pénzügynek. Sokrétű munkaterületéről ezúttal csak két főbb témát ragadunk ki. Amint kiderült, a járási tanács munkájának középpontjában jelenleg is a lakosság kulturális, és egészségügyi színvonalának szakadatlan emelése áll. A számok is ezt igazolják: a járási tanács évente 100 millió forint költségtérítéssel alappal gazdálkodik. Ebből 60 millió forint az oktatást és az általános közművelést szolgálja. S még így is állandó pénzgondjai vannak a művelődésügynek.

— Bördányban — kezdte nyilatkozatát dr. Ábrahám Antal — a közelmúltban adtak át egy új iskolát, 1 millió 200 ezer forintba került. 2,5 millió ment rá a dorozsmai öregiskola rekonstrukciójára, de ugyanitt elkészült már egy újabb 12 tantermes általános iskola terve is. A falut délnyugat felől ölelő új telep számára akarják. Ugyancsak új, négytantermes iskolát kap Zsombó; ezekben a hetekben kezdik az alapozást. Ugyanígy iskola kellene Szatymazra és Bakstra is. A következő ötéves tervben ezek lesznek az elsők.

Azt gondolná az ember, egyszer majdcsak eljutunk odáig, hogy lesz elegendő iskola, művelődési ház is. Ke-

veesebb kell költeni újjak építésére. Ez elkövetkezik, de erről azonban még szó sincs. Százmilliókat igényel a tanyai iskolák körzetesítésének folytatása s a megmaradók villamosítása. Jelenleg 97 tanyai iskolában tanítanak a járásban. S ezek közül hetvennek mutatkozik még hosszabb távon is jövője. Valamennyit villamosítják.

— Ezzel a követelménnyel korábban nem számoltunk, arra gondoltunk, hogy a tanyák pár évtized alatt ügyis megszűnnek majd, következésképp tanyai iskolákra sem lesz szükség. Az élet azonban mást parancsolt. Már kétezerrel több tanyába jutott el a villany, s a tanyák villamosítása most is nagy ütemben halad. A tanyaiak ebbeli törekvését nem elle- ngezzük, inkább elősegítjük. Adunk már engedélyt tanyák felújítására is, csak újjak építésére nem. Villannyal, televízióval, elektromos kisgépekkel, megfelelő közlekedési eszközökkel ideális lakóhelynek bizonyultak a tanyák, hosszú ideig nélkülözhetetlenek a háztáji mezőgazdasági termelésben is. Ezért is vált szükségessé többek között az arra alkalmas tanyai iskolák villamosítása, kultúrközpontokká való fejlesztése. Jelenleg már 36 ilyen kész iskolánk van, 16-nak pedig most folytatják a villamosítását. Napirendre kerül a falusi általános iskolai kollégiumok létesítése is. A tanyai iskolákból bekerülő felső tagozatosokat kell majd ezekben később elhelyezni, hogy az utolsó négy általános iskolai osztályt már osztott oktatásban végezhessek el.

Van már ilyen kollégiumunk többek között Balástyan is, véleményünk szerint bevált. Akár rendszerré is fejlődhet. — A tanyai iskolai kultúrközpontok kifejtését — folytatta Ábrahám elvtárs — egy kicsit a korábban megkezdett művelődési házépítési programunk rovására végezzük. Öt évvel ezelőtt azt terveztük, hogy mostanára sokkal több községi művelődési házat építünk. Ez az elgondolásunk sem vált be, módosítani kellett rajta, mert így több emberrel tarthatnak fenn a mi művelődésügyi szerveink közvetlen s eleve kapcsolatot. Persze azért szaporodnak a központi jellegű új művelődési házak is. Öt már készen van. Mostanában fejeződik be a zsombói művelődési ház építése, 2,6 millió forintba kerül. Tiszaszigeten pedig ebben a hónapban kezdődik egy másik művelődési ház építési munkája. Újszentiván is művelődési házat kap a közeljövőben. Úgysszintén Bördány. Korábban fejlesztettük a gimnáziumi oktatást is a nagyobb községekben. Erről azonban — indokoltan — most már lemondunk. Szeged közelsége feleslegessé tette ezt. A városban megcsappant az érdeklődés a gimnáziumok iránt, a szakközépiskolák jávára. Nem kell már „protek-

ció” ahhoz, hogy falusi, tanyai gyerekek is bejussanak szegedi középiskolákba. Ezért az üllési új gimnáziumot máris az általános iskolai oktatás rendelkezésére bocsátottuk.

— Községfejlesztési munkánk három téma köré csoportosul. Első helyen áll a magasnyomású ivóvíz biztosítása. Tíz községünkben már működnek a törpevízművek, további tízben pedig 1970-ig készülnek el. Ahol magasnyomású víz van, ott gombamódra szaporodnak a fürdőszobás lakások, s a szennyvizet is el kell vezetni. Kisteleken 1972-ig 20 millió forintot fordítunk csatornázásra. Foglalkozunk kisebb mértékben ezzel a témával Újszentivánon, Tiszaszigeten és mindenütt a nagyobb községekben.

— A másik, amiről esett már itt szó, a villamosítás folytatása. A zárt települések készen vannak a tanyák vannak a soron. Ez nem igényel túl nagy beruházást, mert a lakosság maga csináltatja, 5 ezertől 30 ezer forintig fizetnek családonként, hogy elkészüljenek a gerincvezetékek, s áramot kapjanak. Fontosnak tartjuk az úthálózat növelését. Elkészült a röske—móraalmi átkötő út terve. Kövesút köti majd össze Zákányszéket Bördánnyal, Ruzsát pedig Üllessel. Ezek egyenként kb. 5 millió forintba kerülnek. Legfőbb gondunk most e pénzeknek az előteremtése. Előterbe került a belterületi utcák, utak kövezése. Ebben egyelőre Dorozsma a legszerencsésebb. Itt már decemberben átadják a Felszabadulás utat, mely a község központjából az új lakótelepre vezet. Ha lehet, még nagyobb fontosságot tulajdonítunk a járdaépítésnek. Korábbi lemaradást akarunk megszüntetni. Ehhez a lakosság is sok társadalmi munkával járul hozzá. Mindenki örül annak, ha a háza előtt szép sima aszfalt, vagy betonjárda húzódik.

Utóljára maradt a kislakásépítés ügye. Ábrahám elvtárs elmondta, hogy évente legalább ezer kislakással épülhetne több a járásban, mint eddig, ha lenne elegendő porta. „Csodálatosképp” már nem az építőanyag-ellátás körül mutatkozik a nehézség, sokkal inkább a bürokráciával van a baj. Tizenhárom különböző minisztérium, tanács és másféle szervezet hozzájárulása kell ahhoz, hogy porta legyen a portából. Ezután jönnek a tervezők, akik pár napos munkát is minimum egy évre vállalnak.

— Jelenleg 800 telekvásárlási kérelem fekszik benn, melyek pillanatnyilag kielégíthetetlenek, jóllehet, a sorbanállónak már mindenük megvan az építkezéshez. Ke- ressük a módját, miként lehetne ezen a megcsontosodott bürokrácián változtatni.

Csepri József

Takarmányjuttatás

A szokásosnál jóval kevesebb szalasz és szemes takarmány termelt az idén. Az állam, mint mindig, ebben az esztendőben is segítséget nyújt azoknak a gazdaságoknak, ahol minőségi törzsalomány és más okok ezt megkövetelik. A napokban szetosztották a rendelkezésre álló abraktakarmányt, összesen 162 vagonnal, amit a Csongrád megyei Gabonafelvásárló és Feldolgozó Vállalat raktáraiból vesznek át a szövetkezetek. Választhatnak táp- és szemes takarmány között, természetesen állami áron.

Rekorderek ellenkező előjelekkel

A járás közös gazdasági esztendőről esztendőre szebb eredményeket érnek el a termelésben és törekednek, hogy valamennyi üzemág rentábilis legyen. Igaz, sok összetevő függvénye, hogy a megtermelt és előállított áru végül is mennyibe kerül. S nem minden termelőszövetkezetben elfogadható az önköltség.

Ami a sertésenyésztést illeti, akad javítanivaló bőven. Kedvező a helyzet a bördányi Munkásor Tsz-ben, ahol egy kilogramm sertéshús előállítására 3,7 kilogramm abraktakarmányt használtak fel. Elfogadható a kisteleki Magyar—Szovjet Barátság és a tápéi Tiszatáj Tsz-ben is, ahol 4,4 kilogramm abraktakarmányt fordítottak erre.

A szomorú rekordot, már az abraktakarmány pazarlás rekordját a csengelei Honfoglalás Tsz-ben érték el, ahol egy kilogramm sertéshús előállítására 10,9 kilogramm abrakot használtak fel. Ha egyáltalán lehetséges ilyesmi. Méregdrága hús ez. Ettől alig-alig olcsóbb a sövényházi Zöldhalom és a balástyai Egyetértés Tsz-ben meghízalt sertés, hiszen mindkét helyen 7 kilogrammnál több takarmányt adtak egy kilogramm húsról.

Az állatforgalmi vállalat új akcióval segíti a sertéshizlálást. Mégpedig az 1969 első félévére leszerződött szüldők után egy mázsa, a hizlalási szerződés esetén még plusz két mázsa abraktakarmányhoz juttatja a szerződő termelőszövetkezetet. Természetesen a takarmányt állami felvásárlási áron szállítják.

A legfontosabb, hogy a sertésenyésztés és hizlalás eredményességének érdekében, a rentábilis gazdálkodás érdekében, korszerűsítsük az elavult férőhelyeket, lehetőleg megteremtteni a takarmánybázist. Igaz azonban az is, hogy bár az állam egy-egy sertésenyésztési épület költségeinek 70 százalékát magára vállalja, mégis drága költséggel épülnek fel ezek a létesítmények. Korszorúbb, gyorsabb formákat kellene keresni, főleg olcsóbb építkezési eljárásokat. Nem közömbös az sem, hogy a sertésenyésztésben foglalkoztatott dolgozók anyagi érdekeltisége milyen.

A járás közös gazdaságiban legnagyobb fejlődés a baromfitartásnál tapasztalható. A baksi Magyar—Bolgár Barátság, a sándorfalvi Új Élet, a szőregi Egyetértés Tsz-ben már megteremtették a

nagyüzemi feltételeket. Ezenkívül még nyolc termelőszövetkezet foglalkozik kisebb-nagyobb mértékben baromfitartással, azonban ezeknél sem a tartási, sem pedig a technológiai körülmények nem megfelelőek.

Sokkal kedvezőbbek az önköltségi számítások a fent említett gazdaságokban. Sándorfalván például egy kilogramm baromfihús előállításához 2,82 kg táptakarmányt, Bakson 3 kg, Szőregyén pedig 2,3 kg táptakarmányt használtak fel. Az eredmények önmagukért beszélnek, s mutatják, hogy mennyire eredményes és gazdaságos a baromfitenyésztés, ha megfelelő feltételeket teremtenek.

Sz. L. L.

Határidő: 1970

A klórozott szénhidrogén alapanyagú növényvédő szereket 1970-ig kivonják a forgalomból. Ezeket szerves foszfor-sav-észterekkel helyettesítik. A klórozott szénhidrogének egy részét már most sem árusítják. Az alábbiakban közöljük az eddig kivont szereket és azok helyettesítőit.

A forgalomból kivont szereket: DDT porozók, DDT permetezők, HCH porozók, Lard-Tox, Pernit, Melipax-emulzió, Aldvinos szuperfoszfát, Dieldrin.

Helyettesítő szereket: Wofatox permetező, Metilparation Phosdrin, Lebaycid, Ditrifon, Fosfation, Lándanos szuperfoszfát, Hungaria L és DL készítmények, Tritox porozópermetező, Melipax porozó; méhkímélő.

Sorok egy képhez

Rendje-módja szerint beszámoltunk már arról, ami vasárnap Sövényházán történt, az Árpád-emlékmű tövében. S hogy most mégis visszakanyarodok hozzá, annak csupán az élmény varázsa az oka. Nevezetesen valami egyszerű emberi rácsodálkozás: politikai gyűlés esőben? Mert fanatikus futballdrukkereket látam már stadionban, ha ömlött is a víz, vagy jeges szél fújt. És művészteremtő embereket is, éppen ezen a szélszélyes nyáron, amint a szabadtéri játékok előadására órákig vártak ernyők alatt. De, hogy többezres politikai gyűlésen, csöndes, de átható esőben nem oldódzon senkinek a bocskorszíja — ez számomra különös meglepetés volt.

Esett... Nem bugyborékolva, hanem vékony, szag- gátott csikokban, s a tucatnyi faluból összesereglett termelőszövetkezeti paraszti hallgatóság nem tágitott. Nemcsak azok nem mozdultak el a pódiumot körülvé- vő nagy emberkaréjból, akik ernyőt hoztak, vagy esőkabátba csomagolóztak — egy szál kabátban is álltak az időt fel- nőttek, fiatalok, asszonyok, férfiak. S nem csupán tiszte- ségből. Nem csupán azért, mert az elnökség is, a szónokok is áztak. Az érdeklő- dés fegyelme tartotta együtt a népet.

Esőkabát és politika... — nehezen összekombinálható dolgok. Most mégis egy kis szimbólumrendszerbe keve- redtek. Péter János az esővel

kezdte beszédét. Valamikor ezen a tájon a cipő meg az ing is nagy úr volt, most meg csak azon nem feszült orkán, aki ki akarta csúfolni az időt, vagy otthon felejtette. Ebben a szituációban nem volt erőszakolt egy poltra emelni ezt a két dolgot, mert bár nem nagy szó ma már, hogy a fa- lusi nép is ragyogóan föl tud szerelkezni az eső ellen — föltétlenül köze van ennek ahhoz, hogy igen kitartó a po- litikai érdeklődés, a mi po- litikánk iránti ronkszensév. Komócsin Zoltán meg is fo- galmazta ezt beszédében, amikor a termelőszövetkezeti gazdáknak az idej komisz időjárásban tanúsított helyt-

állásáról megemlékezett. Az idej nyár kegyetlen volt a fa- lusi néphez, s hogy a termést még sem viselte meg tragiku- san, az a termelőszövetkezeti parasztságot és ezt a terme- lési formát dicséri és dicsőíti. Helytállását a cudar időjárás- ban. S ismételt, immár kife- jezetten politikai természetű helytállását az esőben tartott nagygyűlésen. Ez már azt bi- zonyítja, hogy az új ösvény- re tért parasztság nemcsak a munkában ad sokat önnön becsületére, tisztességére, ha- nem a politikában is. Akkor is jelen van, meghozza ki- tűnő egységben, amikor a po- litikánk melletti demonstrá- lásra szólítják.

Sz. S. L.